2013. július 22., hétfő • LXXI. évfolyam • 169. szám, 16 oldal • 230 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Harminc éve apad a népesség, nincs más ilyen ország Európában

- Egyre idősebb korban szülik meg első gyermeküket a magyar nők.
- Prémiumot, rugalmas gyedet fontolgat a kormány. **Az ügy →4**

BODY BAR, A LEGKISEBB KOCSMA A VILÁGON

Kultúra →12

Egészségügy Súlyos pénzügyi válságba sodródtak a kórházak

Jöhet a horgászzzsinór

Cserepiac? – Gyógyszerraktár egy fővárosi kórházban FOTÓ: KURUCZ ÁRPÁD

Danó Anna

Miközben a kormányzati propaganda szerint racionálisabb és takarékosabb a kórházak irányítása, egyre súlyosabb hírek érkeznek az intézmények pénzügyi válságáról. Hónapról hónapra nő a kifizetetlen adósságuk, hol a gyógyszerkereskedők, hol más beszállítók jelzik, hogy nem tudják tovább finanszírozni az állam helyett a gyógyítást. Az ismert és most, a korábbinál is nyilvánvalóbbá váló pénzhiányra magyarázat ugyan van, de megoldás nemigen látszik. S bár az egészségügyért felelős államtitkárság további 40 milliárdos költségvetési támogatást szeretne az ágazatnak, a gyakorlatban az állam, ahelyett, hogy adna, viszi a pénzt a kasszából.

Önmagában az Egészségbiztosítási Alapba (E-Alap) év közben csak az a 6,4 milliárd forint került többletként, amit a nyugdíjaskorúak továbbfoglalkoztatásának kompenzációjára el kell költeniük az intézményeknek, ám minden egyebet (bérek, zárolások, az államosítással járó intézményi extra kiadások) a gyógyításra szánt eredeti költségvetési keret 881 milliárd forintjából finanszíroznak. Az E-Alap költségsoraiból kiderül, hogy ha havonta egyenlő arányban osztanák ki az egészségügyi intézmények működtetésére rendelkezésre álló összeget, 50,5 milliárd forint jutna a kórházaknak és a szakrendelőknek, csakhogy májusig ennél jóval kevesebbet, 45 és 49 milliárd forint közötti összeget utaltak nekik. Mindez nem véletlen, hiszen a gyógyításra jutó keretből júniusig mintegy 25-26 milliárdot csíptek le az augusztusra tervezett béremelésre és a nyár elején bejelentett hatmilliárdos kormányzati zárolásra.

Eközben nap mint nap jönnek a hírek arról, hogy a kórházak hogyan szűkítik a szolgáltatásaikat, hosszabbítgatják a várólistákat, illetve miként trükköznek a számlákkal. Lejárt számlákból már a nyár elejére összegyűjtötték az éves mennyiséget, mintegy ötvenmilliárd forintot. Ennek körülbelül tizedével a gyógyszer-nagykereskedőknek tartoznak, miközben gyógyszert már csak akkor kapnak a kórházak, ha valamit törlesztenek a lejárt szállítói tartozásból.

Lapunknak az egyik nagy vidéki kórház vezetője azt mondta: már jó ideje nem azzal gyógyítanak, amire az adott helyzetben szükség lenne, hanem azzal, ami van még az épületben. Például az egyszer használatos eszközöket többször is sterilizálják, a kórházon belül pedig afféle belső cserepiac alakult eszközökből, gyógyszerekből. Az intézményvezető hozzátette: volt már olyan az egészségügy történetében, hogy sebészfonál helyett horgászathoz használatos damillal varrtak sebet, ez ismét megtörténhet.

Az Orvostechnikai Szövetség képviselője, *Rásky László* lapunknak elmondta: tagvállalataik – amelyek orvosi eszközöket, gyógyítási anyagokat, például gumikesztyűt, fecskendőket, szerelékeket, infúziós pumpákat forgalmaznak – árbevételének 30 százalékát lejárt követelésként tartják nyilván. Ugyanakkor valamennyi kiadott számla után időre be kell fizetniük az adókat, így már nincs nagyon miből finanszírozniuk a napi cégműködést sem. Több tagvállalat jelezte, hogy júliusban gyakorlatilag leálltak a kórházak a számlák fizetésével. Nem tartják a tenderekben vállalt fizetési határidőt, és azt kérik, hogy az eddigi számlák fizetési határidejét is módosítsák a jövő év áprilisára.

Sinkó Eszter közgazdász, egészségügyi rendszerelemző a kórházak rekordméretű eladósodását több okkal magyarázza. Először is: eredendően kevés pénz van a rendszerben. Az intézmények kasszájából hiányzik az önkormányzatok korábbi hozzájárulása éppúgy, mint az az összeg, amit a kormány a béremelés fedezeteként csípett le az E-Alapból 2012-ben. Az államot megtestesítő kórházfenntartó, a GYEMSZI forrás híján képtelen előteremteni az üzemeltetéshez és a javításokhoz szükséges összeget. Rontja az egészségügy költségvetési egyensúlyát az is, hogy a kereskedelmi bankoktól az államkincstárhoz került az intézmények számlavezetése. Ez intézménytípustól függően havonta több tízmilliós költséget okoz. Sinkó Eszter elmondta: a kórházak gazdálkodását eddig a központi gáz- és villanytender is csak nehezítette. A szolgáltatóváltással az intézményeknek fel kellett mondaniuk korábbi szerződéseiket, s egyúttal külön forrás nélkül rendezni a számláikat. Ott pedig, ahol nem sikerült a tenderen azonnal nyertest hirdetni, csak a korábbinál roszszabb pénzügyi kondíciókkal tudták biztosítani az áram-, illetve a gázszolgáltatást.

ÖTÖDIK HASÁB

Leves

Mit szólna a kedves vendég, ha kedvenc vendéglőjének séfje nem enné a saját főztjét, inkább a sarki kínaitól hozatna édes-savanyút? Betudható ez persze a szakmai kíváncsiságnak, de azért a legtöbben gyanakodva kanalaznák tovább a levest.

Csányi Sándor, az OTP elnök-vezérigazgatója és résztulajdonosa a múlt héten 7,8 milliárd forint értékű OTP-részvényt adott el. Közvetlenül saját, személyes tulajdonában csak „jelképes” tízezer darabot tartott meg. Magyarázat akad bőven, lapunk információja szerint például óriásvágóhíd lesz a bankpapírok árából, a Magyar Nemzet Online ellenben egy betegség miatti visszavonulás szándékát sejti a váratlan lépés mögött. Utóbbit az OTP rögtön cáfolta. Közben persze nem feledkezhetünk meg az éppen a napokban felröppent újabb kormányzati adósmentő ötletekről. Ezek részleteiről semmit sem tudni, az azonban fix egyesre vehető, hogy a bankoknak – köztük a jelentős devizahitelnyújtó OTP-nek – szép kis veszteséggombócot kell majd lenyelniük.

A bank papírjainak ára már e pletykák hatására is süllyedni kezdett. Csányi akkor adott utasítást a 7,8 milliárdos pakk eladására, amikor számíthatott rá, hogy ezzel még mélyebbre nyomja az árfolyamot. Számítások szerint ő is 680 millió forintot bukott az árfolyamsüllyedésen. Lehet persze, hogy tényleg sürgősen kellett a pénz, vagy hogy az ügylet előkészítése hónapok óta zajlott, s már nem lehetett belekotorni a precízen kidolgozott menetrendbe. Csányi egyelőre hallgat, így marad a látszat, miszerint jelen gazdasági feltételek között már nem bízik eléggé az általa vezetett bank prosperitásának fenntarthatóságában.

Lassan mindenki érzi a különös, unortodox ízt a levesben. Azt, ami miatt immár a séf is máshonnan rendel. *(A szerk.)*

Vélemény

A kétfrontos

Van valami vészjósló bája annak, ahogy külföldön fogadják Orbán történelemleckéit – véli Friss Róbert. **→9**

Bizonytalan származású

Vámosszabadinak a dinnye az ellenség – Hajba Ferenc írása. **→9**

Gyorsabban, magasabbra, erősebben! Tisztán?

Nem vezethetnek félre egy sportolót, nem hülye. Azért szed valamit, mert jobban akar teljesíteni – mondja a doppingszakértő. Szerinte az élsport csak a jéghegy csúcsa. **→14**

Védett természet: nem minden bánya egyforma a lápon

Lápon nem lehet bányát nyitni, ez a törvény. Mi legyen a láppá minősítés előtt startolt üzemekkel? A kormányfő apjához kötődő Gánt-Kő és Tőzeg Kft. folytathatja a munkát. **→5**

MOZGOLÓDIK A BÁLNA

Augusztus a Bálna hónapja lesz: a CET-ként indult fővárosi létesítmény októberre tervezett startja előtt már a nyáron megnyitnak a vendéglátóhelyek, lesz zene és kivilágítás – legalábbis a fővárosi vagyonkezelő ígérete szerint. Igaz, a bérlőket toborzó pályázat még csak most zárul. **→6**

FOTÓ: REVICZKY ZSOLT

9 770237 377015 13169